

Child in the City
'The international platform for child friendly cities'
26-28 september Zagreb (Croatie)

Samenstelling van de delegatie

Emily Ghekiere (afdeling Jeugd) en Nathalie Van Ceulebroeck (VVJ)

1. De hoofdthema's

Tijdens de **openingssessie** namen vertegenwoordigers van de Stad Zagreb en Kroatië het woord. Zij streven er naar dat kinderen gelukkig en gezond opgroeien. Na de oorlog biedt vrede een nieuw programma waarbij de participatie van kinderen en jongeren centraal staat.

Ter voorbereiding van deze conferentie werden 500 boodschappen van kinderen en jongeren verzameld.

De **4 hoofdthema's** van de conferentie:

- **Recht op spelen** (Robin Sutcliffe – UK)
'Managing risk in play provision': wat is een goed risico voor kinderen? Relativering dat kinderen hoe dan ook bepaalde zaken gebruiken voor andere doeleinden dan dat ze bedoeld zijn én dat ze best weten wat ze doen. 'Good risk / bad risk'. Visie op spelen moet er een zijn vanuit kinderen i.p.v. volwassenen.
- **Kinderenrechten op lokaal niveau** (Marie Pierre Poirier, Unicef – CA)
Hoe kinderen centraal op de agenda houden? Wetende dat de wereldmacht verschuift, de technologische evolueert, in meer landen de welvaart toeneemt, ... én er een economische crisis is. De helft van de kinderen woont in een stad of een stedelijke omgeving en sommige minderheidsgroepen hebben geen basis kansen. Er wordt bespaard op gezondheid, onderwijs, ... en de stijgende werkloosheid. Kinderen zijn de eersten die leiden onder de bezuinigingen. Investeer in het begin van mensen hun leven in plaats van naderhand meer te moeten uitgeven in het herstellen van de schade.
- **Gezondheid van kinderen** (Giorgio Tamburlini, Institute for Maternal and child health Burlo Garofolo – IT)
Studie waarin de gezondheid van kinderen vergeleken wordt tussen 27 EU-lidstaten (nog niet gepubliceerd). Trends: overgewicht, mentale gezondheid, ongelukken, ... Een toelichting over multi-factoren zoals dalend immuniteitssysteem, kindermishandeling, genetica, ... Armoede komt voor in deze gezondheidscijfers. Alsook de status van vrouwen en migratie. Politiek is bepalend voor de gezondheid. Wat je doet of niet doet met een kind van 2 jaar heeft een levenslang effect. Oproep

voor meer zorg voor, opvolging en preventie van de mentale gezondheid bij adolescenten.

- **Intergenerationele benadering** (Bernard Seidler, director, Kinderbüro Steiermark AT / Rosemarie Kurz, elected director, Department of Intergenerational Issues, Graz University / Martina Grötschnig, Head of the Family Department Styria AT)
Voorstelling van 'Kinderburö': ombudsdienst tot 14 jaar.
De VN formuleerde in 1995 een definitie van intergenerationele solidariteit of 'a society for all generations'. Er worden in de presentatie 3 kwaliteitscriteria gekoppeld aan intergenerationele processen/interactie tussen generaties: vrijwilligheid, natuurlijke situaties en participatie

2. Workshops

Samenvatting en interessante punten uit de bijgewoonde workshops:

Urban living and Children's Independent Mobility - A comparative study in Hong Kong, China and Japan - Kumi Tashiro, PDF, The University of Hong Kong HK

Onderzoek naar de verplaatsingen van en naar school. In Hong Kong moeten kinderen begeleidt worden door een volwassene. Discussie na de presentatie over veiligheid en vrijheid van kinderen. In welke mate incorporeren kinderen het onveiligheidsgevoel van ouders? Kinderen willen binnen blijven want buiten is er weinig te beleven (vrienden via sociale media). In sommige landen een groot verschil in de bewegingsvrijheid tussen jongens en meisjes. Nieuwe woongemeenschappen spelen in op de nood aan 'een veilige' omgeving voor kinderen. Voor kinderen is het vrij kunnen bewegen belangrijk om te kunnen spelen, vrienden kiezen, ... hun participatie aan de samenleving.

UN General Comment on Article 31 – Relevance to Cities, Jan van Gils, President, European Network Child Friendly Communities BE

Toelichting over de uitwerking van de 'General Comment' bij artikel 31 over 'rest, leisure, play, culture life, arts, ...'. Er komt een definitie over 'play' rekening houdend met de diversiteit: leeftijd, cultuur, geslacht, werk, landen in oorlog, ...

'I wish everyone a healthy and happy community' – A Study of Young Children's Voices in the Review of a State Strategic Plan, Pauline Harris, Professor, University of South Australia and^{AU}

Wat is belangrijk voor kinderen en wat wensen kinderen in hun leven? Multi-model van strategieën waarbij kinderen 'mede-eigenaar' worden gemaakt van de gesprekken via spel, verhalen vertellen, ... Deze creatieve methoden worden gekoppeld aan kwantitatieve gegevens. Belang van terugkoppeling van de resultaten aan de kinderen zelf. Ook nagaan of wat de kinderen zeggen goed is geïnterpreteerd. Onderwerpen die kinderen aanbod brachten: milieu (behoud); familie, vrienden die met hun tijd spenderen; spel; (zorg voor) dieren, eten (als tijd samen met anderen), emoties ('risico's mogen nemen' ten opzicht van overbescherming).

Education of national minorities in the city of Zagreb - *Božica Šimleša, Assistant of head of department for education, City of Zagreb, City Office for Education, Culture and Sport*^{HR}

Overzicht van de minderheidsgroepen en aantallen (gaat telkens om kleine aantallen t.o.v. de bevolking). In het kleuteronderwijs een evolutie van gelijke rechten naar gelijke kansen. Subsidies voor de inclusie van Roma. Kleuterklas gebaseerd op religie bv. klas van 12 joden. In basis en secundair onderwijs verschillende systemen: tweetalige scholen; scholen met bijkomende uren in de eigen taal en –cultuur van een minderheidsgroep. In de zomer en winter bijkomende lessen voor extra ondersteuning aan minderheden.

Educational Volunteers: An alternative model for child friendliness in city - *Suat Kardaş, Department Manager, Educational Volunteers Foundation of Turkey TR*

Deze vereniging ondersteunt (of vult aan) het basisonderwijs voorzien door de overheid. Zij voorzien een aanbod van informeel leren dankzij 10 000 vrijwilligers en privé-financiering in 38 Turkse provincies. Zij beschikken over eigen lokalen, mobile leereenheden en uitgebouwde programma's. Zij streven er in het beste geval naar dat meer jongeren door het toegangsexamen geraken voor het hoger onderwijs. In elk geval willen ze kinderen en jongeren stimuleren om langer naar school te gaan. Gemiddeld hebben kinderen vandaag nl. een schoolloopbaan van 6,5 jaar tov 14 jaar in België bv.

Making children's and young people's views visible: Becoming advocates for children's rights - *Sue Dockett, Professor Early Childhood Education, Charles Sturt University AU*

Wat verwachten kinderen van hun stad? Essentieel bij participatie is dat (1) kinderen leren hoe ze hun mening kunnen geven en (2) de garantie dat er iets met de input wordt gedaan. Betrek kinderen ook bij het vinden van oplossingen voor de problemen die zij signaleren. In dit project schreef de overheid ook een rapport naar de kinderen: wat is er al en wat is er gepland. Dit document wordt om de 12 maanden geactualiseerd.

wienXtra-kinderinfo, the information centre for children and families in Vienna - Advancing children's participation in cultural and recreational possibilities of the city - *Birgit Kollek, staff member, wienXtra-kinderinfo AT*

Voorstelling van het 'informatiebureau' over vrijetijd voor kinderen (tot 13 jaar). In het gebouw zijn speelfaciliteiten voor kinderen. De info richt zich naar de begeleidende volwassene. Voorstelling van: www.kinderwiki.at

The political invisibility of the Child and the unequal visibility of Childhoods as a challenge for the Child Friendly Cities Construction: reflections on a local experience - *Rosa Madeira, Professor, Aveiro University PT*

Schets van de impact van de financiële crisis in Portugal: hoge werkloosheid, armoede risico 60%, niet meer kunnen afbetalen van huisleningen, besparingen in het onderwijs, ...Geloof in de lokale gemeenschappen i.p.v. de welvaartstaat. Er is een blindheid voor het echte leven van kinderen. Kinderrechten worden

bekeken door de indicatoren van volwassenen en hun diensten. Pleidooi om kinderen als actieve burgers te zien, in plaats van een of ander participatieproject. Het gaat om een machtsverdeling tussen kinderen en volwassenen 'the right to have rights'.

Zagreb strategy for children 2008-2012 - Jelena Pavičić Vukičević, Deputy Mayor, City of Zagreb, HR

Hoge levensstandaard voor kinderen en Jongeren in Zagreb. Een beleid aangepast aan de noden en de hoop van kinderen.

Growing up together' workshops with parents - Implementing childrens' rights in families of young children - Ninoslava Pecnik, Professor of Psychology, UNICEF Office for Croatia & Teacher Training Agency HR

Nieuwe visie op ouderschap en ouderschapsondersteuning. Voorbeeld van media campagne.

Extending the voice of young people: mapping the perceptions of risk of urban children and adolescents - Isabel Preto, Ph.D. Student and Researcher, Instituto da Educação da Universidade do Minho (IE – UMinho) PT

Participatieonderzoek. Interessant gebruik van digital maps/google map voor aanduiden van plezierige en slechte speelplekken. Alsook de app cybertracking.

Supporting municipalities in becoming more child friendly in The Netherlands Marieke Hebbenaar, Policy Advisor, VNG - Association of Netherlands Municipalities NL / Ronnie den Os, Senior Policy Officer, Ministry of Health, Welfare and Sport NL / Yvonne van Westering, Netherlands Youth Institute NL

Nederland is het land met de meest gelukkigste kinderen. Hun beleid focust op het 5 tot 25% jongeren waar het fout (of minder vlot) mee loopt. Er is een institutionalisering van de problemen. Om budgettaire redenen en in het belang van de kinderen/families wordt het beleid hervormd. Tijdens de workshop worden een aantal dilemma's voorgelegd. Zij evolueren naar integrale (jeugd)hulpverlening en een positief jeugdbeleid waarin steeds het kind positief en inclusief wordt benaderd.

Personal classroom assistants - Katarina Milković, Professional adviser for Education, City of Zagreb^{HR}

In Zagreb worden assistenten ingezet om kinderen met een beperking toe te laten deel te nemen aan het reguliere onderwijs. Op die manier willen ze de (sociale) isolatie van kinderen verhelpen. De resultaten zijn erg positief, zowel voor de school, de leerlingen als de ouders. Wat te vergelijken met onze GOK leerkrachten.

Improving playgrounds in Zabok - Sonja Borovčak, County prefect, Society "Our children", Zabok HR

In Zabok (en andere steden en gemeenten in Kroatië) is een kinderraad actief. Deze raad wordt samen gesteld uit kinderen van verschillende leerjaren en

verschillende scholen. Ze solliciteren voor de raad aan de hand van concrete voorstellen. De kinderraad nam vorig jaar het initiatief om alle speeltoestellen in Zabok op te knappen. Samen met vrijwilligers hebben ze deze job geklaard. Middelen hiervoor verzamelden ze via de organisatie van een karaoke.

Children in nature – nature class - Biserka Bucković, Mayor advisor, City of Zagreb^{HR}

De stad Zagreb heeft oude, leegstaande gebouwen opgeknapt en voorzien van didactisch materiaal om kinderen spelenderwijs te laten leren over de natuur. Alle kinderen kunnen éénmaal in hun leven, quasi gratis, op deze bosklassen mee. Initiatiefneemster is een Kroatische professor pedagogie die ook een prijs heeft gewonnen met dit initiatief.

Child-friendly: a contradiction in terms? Christine Gomez, Lecturer/Researcher, University of Roehampton London UK

In haar doctoraat gaat Christine Gomez na welke impact het concept 'kindvriendelijkheid' heeft op de samenleving. Ze maakt een vergelijking tussen het gebruik van de term in Murcia (Spanje) en in Kent (Engeland). Ze concludeert dat plaatsen die zich expliciet de stempel 'kindvriendelijk' aanmeten, vaak omgekeerd leiden tot segregatie van kinderen en hun families.

Prominent role of child participation in urban design in Rotterdam – an example from Rotterdam Noord - Riëtte van der Werff, Director, De Werff architectuur^{NL}

Een fantastisch ruimtelijk project van architectenbureau van der Werff waarbij een wijk kindvriendelijker wordt gemaakt, vertrekkende van de ideeën en het ruimtegebruik van kinderen. De focus ligt op veiligheid en speelbaarheid. Daarnaast heeft het project ook een meer economische doelstelling en wordt er expliciet gepoogd om de bewoonbaarheid van de buurt voor families te vergroten. Naast kinderen, dachten ook politici, andere buurtbewoners en andere betrokkenen (bv de huisvestingsmaatschappij) van in het begin mee na over het project

Child friendly Cities and the Integrative Healthy Childhood Wellbeing - Magda Saura Carulla, Professor, Polytechnic University of Catalonia ES

Spaans onderzoek naar de impact van milieu- en stadsplanningskeuzes op de gezondheid (mentale en fysieke) van kinderen. Een lijst van indicatoren werd ontwikkeld in het kader van het project 'child friendly cities' in Spanje.

Urban pockets of poverty, bad localities for children to grow up and develop - Wielislawa Warzywoda-Kruszynska, Director of the Institute of Sociology, University of Lodz^{PL}

Erg interessant onderzoek over de alarmerende situatie van kinderen in 'poverty pockets' in Lodz (Polen). Hiermee doelen de onderzoekers op een concentratie van kansarmoede in bepaalde wijken van de stad, gegroeid na 1992 (de overgang naar een kapitalistisch systeem). Er worden 3 oorzaken bloot gelegd: (1) de de-industrialisatie in Polen met een hoge werkloosheid tot gevolg; (2) een welvaartsdaling door een prijsstijging van welvaartsgoederen na

de val van het communisme; (3) de-institutionalisering van families (meer 1-gezinsouders, alleenstaanden, ...)

Bring back the children: neighbourhood streets as everyday environments for healthy children - Karen Witten, Associate Director, Massey University^{NZ}

In dit (razend interessant) onderzoek wordt de mobiliteit van kinderen in 6 stedelijk wijken onderzocht. Er wordt nagegaan welke invloed de sociale en fysieke inrichting van de publieke ruimte invloed heeft op het autonoom verplaatsen en spel van kinderen. Er worden verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Kinderen worden actief betrokken door het dragen van een gps, er worden peer-interviews gedaan en ouders worden bevraagd. Het onderzoek is nog niet afgerond, maar zeker interessant om verder op te volgen!

3. Conclusies

De conclusies van de conferentie staan on-line:

<http://www.childinthecity.com/Conference/Conference/Conclusions-CitC-2012/page/8418/>

Enkele elementen bij de vier hoofdthema's:

- Spel: iedereen moet betrokken worden (het gaat verder dan een speelplein), spel is een natuurlijk gedrag van kinderen en moet kunnen onder zulke omstandigheid.
- Kinderrechten: diversiteit tussen kinderen en de complexiteit van de stedelijke context, gaat van de participatie van kinderen tot het voorzien in hun basis behoeftes, rechten op 3 niveaus: stad, familie en het individuele kind.
- Gezondheid: breed en holistisch bekijken, opbouwen van de resistentie van kinderen in balans met de risico's die ze lopen en mogen lopen, belang van de eerste 1 000 dagen alsook voor de periode voor hun geboorte.
- Intergenerationeel: verhaal verschilt per stad en lande, dilemma tussen kinder participatie en kinder bescherming, media geeft een slecht beeld, kansen geven aan generaties om elkaar te ontmoeten.

4. Evaluatie

- Vlotte organisatie.
- Wijziging programma: sprekers en begeleiders wijzigden tot op de laatste minuut. De bezoeken aan het werkveld werden afgelast.
- Goede mix tussen academische lezingen enerzijds en praktijkvoorbeelden anderzijds.
- In het inhoudelijk programma had de stad Zagreb en Kroatië een groot aandeel. Veel initiatieven zijn verdienstelijk, maar liggen te ver van de Vlaamse realiteit om voor ons een relevantie te hebben.
- Ontbreken een (theoretisch) kader bij de praktijkvoorbeelden. Door de erg verschillende context tussen de aanwezige landen (bv Azië – Oostblok - West-Europa), had een kader/visiediscussie de relevantie van de praktijkvoorbeelden kunnen vergroten.
- Accent lag op kinderen.

- Brede benadering in de gespreksonderwerpen. Multidimensionele benadering van kindvriendelijke steden.
- Interessant om het beleid en de praktijk in Vlaanderen naast de evoluties in andere landen/steden te leggen.

5. Documentatie

- Abstract book
- Child in the City. 'A selection of opinions and conclusions of the children from the Children's Councils and Children's Forums from Croatia and the Children's Parliaments from Slovenia
- Children in an Urban World. The state of the world's children. (unicef, 2012)
- Playgrounds: brochures van legnolandia

Ter consultatie: <http://www.childinthecity.com/>